

Вѣстникътъ излиза дваждъ: на 1 и 20 а притурката, — еднѣждъ: на 10 число всѣки мѣсець
ДИРЕКТОРКА: **ТЕОДОРА Г. ЦОЕВА.**

Съдържание.

*Предимства на Логиката. — Жената само единъ жѣнь
търбва да се ожени. — Еволюцията на феминизма — Г-жа
сво Стаел. — Първенецъ изжива родъ на разжѣлка. — Жен-
ски секретъ. — Книги и списания. — Обявления.*

Предимства на Логиката.

(отъ Рабне *)

Логикитѣ сѣ далечъ отъ да бждѣтъ съглас-
ни върху предимства и цѣльта на Логиката. Най-
сигурното сръдство да опредѣлимъ съ точностъ
този предимствъ е, да противопоставимъ Логиката
на другитѣ, науки, собственитѣ предимствъ на
които е неуспоримо признатъ.

Обаче, преди всичко, наукитѣ, съ исклю-
чение на Логиката, като сѣ сподѣлизи изуч-
ванието на съществуващата дѣйствителностъ, Ло-
гиката не е наука на този дѣйствителностъ. Тя

нѣма за предимствъ, нито изучаването на тѣлата,
което е предимствъ на Физиката; нито изучаване-
то на душата и на нейнитѣ проявленія, което
е нѣкъ предимствъ на психологическитѣ науки;
нито изучаването на първитѣ причини, което е
предимствъ на Метафизиката.

Отъ друга страна, всѣки се съгласява, че
Логиката нѣма за предимствъ абстрактнитѣ вели-
чини, които сѣ материялъ на Математиката; ни-
то длъжността или правото, материялъ на нрав-
ственитѣ науки.

Разнитѣ науки, съ исключение на Логика-
та, като че ли сѣ изчерпали материяла на въз-
можната наука. Отъ гдѣто слѣдва, че Логиката
не ще има собственъ предимствъ, ако тия науки
не могатъ състави новъ предимствъ за нейното
съществуване.

Въ всѣка наука, трѣбва да различаваме двѣ
нѣща; *материяла*, т. е. изучаване предимствъ,
формата, т. е. сумата на операциитѣ, които
духа изпълнява и на сръдствата, които употрѣ-

* Ученъ и безцѣненъ е Рабне. Rayot го нарича учителъ,
а Компейре високо цѣни курунованата му отъ Французката ака-
демия Психология. Неговитѣ произведения сѣ магистрални. З. П.

бива за да състави науката на този предметъ. Е добръ, Логиката ще бжде *Наука на науката* (*ars artium*, Бейкънъ); или Наука за формата на науката, т. е. Наука за операциитъ и сръдствата, благодарение на които е съставена науката.

Противооставяннето на Логиката и на другитъ науки, въобще, позволява прочее едно първо опредѣление на предмета на Логиката; противоположаваннето пъкъ на Логиката и на Психологията, *въ частностъ*, ще има за слѣдствие едно по-точно опредѣление на този предметъ.

Казахме, че Логиката е наука за операциитъ на духа необходими за съставяннето на науката; но и Психологията, която изучава изобщо човѣшката душа и ума, въ частностъ, не е ли тъй също наука за тая операция? Или Логиката изпълнява същата роль каквато и Психологията? Така би било, ако бѣше невъзможно изучаваннето на тия операции отъ двѣ отличающа се една отъ друга точки на зрѣние.

Изучаваннето на тия операции съ цѣль да узнаемъ тѣхното *естество*, характера имъ и да можемъ да опредѣлимъ тѣхнитъ закони, ето първата точка на зрѣние — психологическата.

Изучаваннето на тая операция *по отношение на тѣхната* цѣль, къмъ която тѣ се стрѣматъ, а именно, узнаването на истината, ето пъкъ втората точка на зрѣние — логическата.

Психологията ни учи какво нѣщо е сжжение, разсжждение, и пр. Логиката пъкъ ни учи какво *трѣбва да бжде* едно добро сжжение, едно добро разсжждение, и т. н. И едната, и другата иматъ за първа и съществена цѣль узнаването на истината; но до като Психологията има за цѣль да узнае *дѣйствителнитъ* форми на умственитъ ни операции, Логиката изучава *идеалнитъ* форми на сжжитъ тия операции. — Но и едната, и другата водятъ къмъ практическа слѣдствия. И дѣйствително, отъ една страна, открититъ закони на Психологията сж оползотворени отъ Педагогната, Политиката, и т. н. както открититъ физически закони сж оползотворени отъ индустриалнитъ пскуства: за духовното естество, наистина, вѣрно е да се каже както и за материялното, че, за да му заповѣдаме, трѣбва да му се подчинимъ *naturae non nisi parendo imperat*, Бейкънъ). Отъ друга страна, установенитъ отъ Логиката закони могатъ тъй сжщо да бждатъ оползотворени, било като *критериумъ*, за различаваннето на вѣрнитъ сжждения

и разсжждения отъ невѣрнитъ, било като ръководящи *правила* за съставяннето на вѣрна сжжения и разсжждения.

Този начинъ на разгледване предмета и цѣльта на Логиката позволява, като слѣдствие, да опредѣлимъ обема на този предметъ. Едни искатъ Логиката да бжде изключително наука за *разсжждението*; други пъкъ напратъ това опредѣление за много ограничено и опредѣлятъ Логиката съ изражението *искуство за мислене* (Поръ-Ройалъ), разбирайки съ думата *мисль* всички операции, посредствомъ които нашия духъ отърпва съществуването на истината: обобщение, сжжение, и пр. — Нѣма важни причини да привѣждаме областта на Логиката изключително къмъ разсжждението. Както има добри и лоши разсжждения, тъй сжщо има добри и лоши сжжения. Областта на Логиката не е ограничена.

Прѣвелъ Янко Поповъ.

Жената само единъ пътъ трѣбва да се омъже отъ Йоанъ Златоуста.

Както когато възхваляваме дѣвственността не я възвишаваме съ цѣль да обезчестимъ брака, сжщо така, когато говоримъ за вдовството, не съвѣтуваме изгубилата мъжа си жена да настои на първия си бракъ, като считаме втория за непозволителенъ, но приемаме и втория за законенъ, първия обаче считаме много по високъ. . . . Господъ каза, че мъжа ще остави баща си и майка си и ще се прилѣпи къмъ жена си и ще бждатъ двамата едно тѣло. Вдовсующата, значи, жена, която отбѣгва отъ вторий бракъ, продължава да държи къмъ себе си заминалия си мъжъ, като нейно тѣло, и не забравя главата, която веднѣжъ ѝ е дадена съ първия бракъ. Стѣпнвшата пъкъ въ втори бракъ жена, нпто първия, нпто втория мъжъ е счела като свое тѣло. Защото първий мъжъ се е изгосилъ отъ втория, а втория, се прислѣдва отъ първия, а тя нпто първия може добръ да припомни, като е обърнѣла вниманието си къмъ втория, нпто втория ще гледа съ всичката изискуема любовъ и прѣданность, тъй като умътъ и и сърцето ще бждатъ раздѣлени така, щото половината имъ частъ ще бжде обърнѣта къмъ изгубения ѝ мъжъ. Съ какво пакъ мѣтне и расположение, мислите, че ще влѣзе въ спалнята втория мъжъ, гдѣто другъ пътъ е влизалъ първия, и какъ ще се качи на неговия краватъ, глѣдайки да се смѣе и се охили, жената, която другъ пътъ правяла сжщото и на първия си мъжъ? Не ще съмнение, ще го обзема голѣмо смущение, защото нѣма да може да се приближи до нея съ сжщата горещина на първо приятелство и любовъ, тъй като и да е той по жестокъ отъ всичкитъ

хора, нѣма да е толкова дивъ, щото да не страда отъ нищо човѣческо, да не бѣде нерасположенъ и се охлади, ако и да тя облѣче, както себе си, така и къщата си съ милиони украшения. Защото скърбта, която веджжѣ е сполѣтила единъ домъ, не оставя чиста веселостта, но както едната страна на нѣкоя стѣна ако се случи да е изгорѣла много отъ пламаци-тъ послѣ като се нашари, силната и дълбоката чернина разваля бѣлината отъ горѣ и отъ това се образува едно безобразно зрѣлище, по такъвъ начинъ и тукъ въ втория бракъ на вдовицата, тя колкото много срдства за красота, привлѣкательность, приятность да изнамери, обаче начумѣренитѣ страни пакъ ще се личатъ, и въ тази маза на всичко това ще първенствува скърбиото и безвкусното.

Еволюцията на феминизма.

(продължение отъ брой 15).

Множество най-лични писатели посветили напо- слѣдъкъ силни и великодушни статии; такива сж хубавитѣ хроники на Henry Bauer, на Henry Fouquier, който подъ грациозната маска на келомбина сподѣля често нѣкои наши възгледи, на Gaston Deschamps, на Camille Lemonnier, на Louis de Grammont, на Jean Ajalbert, на Jules Case, на Raoul Deberdt, Charles Bos, Paul Ginisty, Vonoven (Dom Blasius) и пр.

Годишната 1896 струва да се спомене особено откъмъ феминистическа точка зрѣние. Тя е била особено изобилна въ доказателства за жизненностьта на феминизма. Единъ международенъ конгресъ, организиранъ отъ двѣтъ групи Солидарностьта на женитѣ и Француската лига за правото на женитѣ, се е състоялъ за пръвъ пътъ публично. Организаторитѣ сж поспали да се опитатъ да проповѣдатъ тоя пътъ не само прѣдъ послѣдователитѣ на тая идея, нъ прѣзъ цѣлия свѣтъ. Твърдѣ широката имъ програма заключавала всичкитѣ права на жената, а още и въпроса за въспитанието и закрилството на дѣтинството, за работата за мира въ всичката му ширина и за оррегулираната проституция.

Степението на публиката било таково, щото станало нужда да се затворитѣ вратитѣ, па даже и да се пазитѣ чрѣзъ войска. Засѣданята били шумни, често прѣсичани отъ викове из животни и отъ пѣсни. При все това, обаче, ораторитѣ и отъ двата пола биле слушани, разпекванята биле послѣдвани съ голѣмъ интересъ отъ мнозина слушатели, изъ всичкитѣ елементи на обществото, а най-послѣ еманципаторитѣ, подъ заблѣлжипелното прѣдсѣдателство на г-жа Мария Pognon, достигнали тържеството на една кауза, станжала за пръвъ пътъ народна и окончателно симпатична.

Въ Берлинския феминистически конгресъ, държанъ въ мѣсець Септемврий, най-голѣмий редъ е царувалъ помежду публиката, която е била внимателна и мълчалива. Францускитѣ делегати биле приети твърдѣ сърдечно, а едно нѣщо, което очудило всѣкого, било миротворната тенденция, която женитѣ принесли па-

ралелно съ онай на освобожденнето. Еволюцията на модерния феминизмъ върви съвършено паралелно съ федерацията на Съединенитѣ щати въ Америка. Политиката ѝ се обявява като основана върху чувството на солидарностьта. Всичкитѣ програми на събранията имъ сж съгласни върху тоя пунктъ и дружествата на всемирния миръ притежаватъ въ феминистическитѣ групи най силнитѣ помощници.

Интересно е, да се приведе въ поддръжка на туй увѣрение единъ най-новъ документъ, едно желанне, вотпрано едногласно отъ Берлинския феминистически конгресъ:

«Конгресътъ исказва желанието, щото двѣтъ народности, помежду които не сжществува никаква вкорепѣла племенна опраза и които сж повече отколкото всички други направени, за да се допълнятъ, дано могатъ въ малко врѣма да прѣскачатъ прѣпятствията, които ги раздѣлятъ още и да продължатъ, рѣка въ рѣка, вървежътъ на напредъ».

Дѣлото на феминизма било, за пръвъ пътъ въ Европа, повикано да излѣзе на явѣ въ едно изложение, въ Руанъ, благодарение на инициативата на свещеника г. Бланки, който отправилъ едно възвание къмъ всичкитѣ групи и организиравъ едно женско отдѣленне. Двѣ дружества, *Лигата за правото на женитѣ* и *Равенството* сж получили медали.

Нъ погрѣшно би било да се върва, че феминистическата партия въ Франция е еднородна и че всичкитѣ групи притежаватъ сжщата програма. Таблицата на разликитѣ въ феминистически групи отговаря доста точно на онай на политическитѣ партии въ камарата, само не образуваннето на тия партии е извършено въ противна смисълъ на онуй, що видимъ обикновено да се върши въ политическата срѣда. Така, въ началото имало само образуваннето на крайната лѣва: революционерки, които искали да прѣкатурижтъ обществото; послѣ дошли тѣй нареченитѣ «possibilistes», умѣренитѣ; съ Мария Деремъ имаме републиканския опортунизмъ; групата на правото на женитѣ, прѣдсѣдствувана отъ Леона Рипе, оближила се повече къмъ центра. Дѣсната била дълго врѣме неизвѣстна въ феминистическитѣ редове, а анонимното дружество на „Прѣдтечата“, ако и твърдѣ умѣрено, не се виждало никакъ за прѣдопрѣдѣлено да заема това мѣсто, когато името на дюцесата d' Uzès, поставени на челото на това дружество, показало, че французскій феминизмъ достигналъ най-послѣ да има една партия, съответствующа на английската Primerose League, което нѣщо увеличава достатъчно влиянието му и спомогва въ поскоропното изпълнение желанията му, които до сега сж били безнадѣжно платонически.

Ето списъкътъ на сжществуващитѣ по настоящемъ въ Парижъ французскитѣ феминистически дружества:

Солидарностьта: главенъ секретаръ г-жа Potonié-Pierre (радикална);

Француската Лига за правото на женитѣ: г-жа Pognon, прѣдсѣдателка (умѣрена);

Равенството; прѣдсѣдателка г-жа Vincent (умѣрена);

Дружеството за подобренето съдбата на жената и за припечелването нейните права: прѣдсѣдателка г-жа Feresse Deraisme, (умѣрена);

Прѣдтечата: прѣдсѣдателка г-жа дюесата d'Uzès (консерваторка);

Християнскитѣ феминистки: прѣдсѣдателка г-ца Waugerai (консерваторка);

Всемирното Женско Съединение: прѣдсѣдателка г-жа Мария Шелпа (федералистна пропаганда);

Синдикатът на перачкитѣ и фелдшеркитѣ: прѣдсѣдателка г-жа Coustant (радикална социалистка).

Женский вѣстникъ, директорка г-жа Мария Мертенъ; *Феминистический прегледъ*, директорка г-жа Клотилда Dissand; *Прегледътъ на рускитѣ жени*, директорка г-жа Олга Безобразова; *Прегледътъ на женитѣ християнки*, директорка г-ца Maugerai; *Женитѣ*, органъ на протестанскитѣ жени, директорка г-ца Сара Моно, прѣдставляюща французката феминистическа преса ¹⁾

Освѣтъ тия групи, съществуват още единъ феминизмъ независимъ, индивидуаленъ който се манифестира чрезъ особенитѣ отливания на женитѣ като артистки, докторки, писателки, ораторки и пр. Тия жени сж толкова живи доказателства за еволюцията на женския елементъ къмъ по висшитѣ сфери на интелектуалнитѣ владѣния. Тѣ налагатъ на тѣхната почетъта, уважението, зачудванието. Така, напоследъкъ, една жена, кавалерка на Легиона на почетъта, г-жа Жана Dieulafoy, имала най-големия успѣхъ въ театра Odéon като ораторка; освѣтъ туй, тя единичка е била посочена, поради своитѣ научни работи и издирвания върху старитѣ источни градове, да държи поучителната и артистична рѣчь, която е прѣдшествовала първото прѣдставление на Ехиловитѣ *Перси*. Публиката ржкоплѣскала отъ все сърдце ораторката, която била облѣчена въ мъжки дрѣхы; а г. Катюмъ Мандесъ самъ поискалъ за неѣ единъ фотейлъ въ Академията, та ни се показало изведиждъ, че осъществяването програмата на Олимпия де Gouges не било вече толкова далечно, тъй че никой не би се очудилъ въ случай че «всичкитѣ почести, постове и служби били еднакво достъпни за мъжетѣ и за женитѣ, безъ друго различие освѣтъ онуй на тѣхнитѣ добродѣтели и тѣхнитѣ таланти.»

Свобода и Правосудие, ето въ двѣ думи същността на феминистическитѣ пискания въ нашата епоха.

Мария Шелпа.

Госпожа дьо Стаелъ.

(Прѣводъ).

Г-жа дьо Стаелъ е дъщеря на прочутия Некеръ, женски банкеръ, който е игралъ важна роль въ послѣднитѣ години на Людовика XVI и въ началото на

¹⁾ Отъ началото на текущата година почнахъ да се издава въ Парижъ женский вѣстникъ «La Fronde» директорка Г-жа Marguerite Durand. — Феминистический прегледъ ни г. Клотилда Dissand. Прѣстана вече да излиза. (В. Р.)

революцията. Тя порастна сръдъ политически размирици, прѣдъ очитѣ на баща си, който слѣдше съ удиволствие прогреса на нейния скорозрѣлъ умъ; и отъ това врѣме начева почти пдопоклонската нѣжностъ, която Г-жа дьо Стаелъ хранѣше къмъ баща си и която не изчези никогато. Отъ рано тя има случая да взима участие при разискването на всичкитѣ отъ дневенъ рѣдъ важни въпроси, да види отблизо забѣлжителнитѣ хора въ литературата както и въ политика. Въсхитителна ученица на Жанъ—Жакъ Русо, авторката на «Германия» прѣгърна ревностно новитѣ идеи, въ които се тѣсно привърза въпреки крайноститѣ на революцията. Въ тази именно епоха г-жа дьо Стаелъ стъпи въ бракъ съ баронъ Стаелъ, Шведский посланикъ въ Парижъ. Този бракъ, за сключването на которого само семейнитѣ приличия бѣха взети въ уважение, не можа да достави на младата мома щастieto, за което тя бѣше мечтала. Въ врѣме на терора наикато списателка се оттегли при баща си, който бѣше се установилъ въ Конне, близо при Женева, а се върна въ Парижъ само, когато Швеция призна Французката республика. Благодарение на нейния духъ и на съблзненieto, което тя упражняваше наоколо си чрезъ живото си и блѣсково въображение, нейния салонъ станъ въ кжсо врѣме ранде-ву на всички влиятелни било съ талантъ или положение личности.

Още отъ малка, г-жа дьо Стаелъ се е упражнявала да пише; въ сборника на съчиненията ѣ се намиратъ нѣколко писма върху Ж. Ж. Русо, които сж първия ѣ опитъ и които начеватъ прѣди 89. Но собствено начевайки отъ 1796 г., съ своето произведение за *влиянieto на страстиитѣ върху щастieto на индивидуитѣ и на народитѣ*, тя завзема мѣсто въ рѣдоветѣ на французкитѣ писатели. Въ тази книга, която косва колкото политиката толкова и морала, тя показва своя обширенъ умъ и възвишенността на своитѣ идеи и чувства. «Тя се показва тукъ», казва Сентъ—Бювъ, такава, каквато ще остане прѣзъ цѣлия си животъ, чистосърдеченъ и добъръ гений.

Въ 1800 г. се появи едно ново произведение, *Литературата разгледана въ своитѣ отношения съ общественитѣ институции*, което биде голѣмо събитие за духоветѣ и около което се залови сериозна борба. Авторката не биде пощадена отъ партията на Бонапарта, която мечташе въцаряването на монархическото управление. Тя биде обвинена за пейната привязанность въ принципитѣ на свободата и за пейната вѣра въ усъвършенствуването на човѣшкия духъ. Повечето отъ писателитѣ въ тази епоха критикувахъ онова съчинение, и помежду тѣхъ Шатобрианъ, който не бѣше още извѣстенъ и който осъждаше авторката, за дѣто била много повече философъ отколкото религиозна.

До това врѣме г-жа дьо Стаелъ се бѣше прочула само като политикъ и моралистъ. Но тя поиска да влѣзе и въ областъта на чистото въображение и, подъ удара на измамнитѣ, съ който нейната карьера като жена списателъ биде посѣта, тя написа романа *Делфинъ*. Очъртавайки спънитѣ, които срѣща въ стѣпнитѣ си

една жена съ възвисенъ умъ, малко расположенъ да се огъва подъ игото на общественитѣ прилици, да се затвори въ тѣснитѣ прѣгради, които модерното общество е издигнало, г-жа д-бо Стаелъ изложи въ това си произведение отчасти своята собствена история.

(Слѣдва).

Първенствуѣща роль на разсѣдка.

Петковъ, омисленъ дълбоко и облѣченъ въ трауръ, слѣдваше важно-важно алентъ на селото Х. и, въпреки максимитѣ на Ромфуклда, които държеше въ левата си ръка, се стараеше да анализира и отгадае едно психическо явление, което, отъ нѣколко седмици, бѣше заело царствуѣща роль въ неговия душевенъ миръ. И той, както всички пансионери на Г-ци Кенленъ, обичаше да посѣщава тѣзи ален, защото тѣ сѣ чудесенъ раскошъ, божественна услада, въ вълнитѣ на която се губѣхтъ воплитѣ, риданията на неспособната дѣйствителностъ.

— Добъръ день, Г-нъ Петковъ! Какво правите, четете ли? — проговори тихо, любезно и внушително Алекса, която неусѣтно бѣше приближила алентъ, гдѣто Петковъ крачеше равномерно.

— Не, не четъ, а само мислѣ, — отговори Петковъ.

— Вий аслъ винаги мислите, — прибави симпатичната Алекса.

— Да, но при всичко туй пакъ нѣмамъ причини, да бѣдъ благодаренъ отъ себѣ си. Снощи, когато при магнитическото обаяние на оркестра и грациознитѣ вариации на танца, имахъ щастieto да се удостоѣмъ отъ Вашитѣ пленителни погледи, които, танцувайки, ми отправѣхте послѣдователно, — азъ разбрахъ добръ моето невѣжие, моята неучтивостъ, която е въ състояние да нахърпи честолюбието на личността, азъ разбрахъ, казвамъ, осѣзателната разлика мѣжду моя и Вашия умственъ уровеньъ

Тукъ Алекса приблѣднѣ. Мълчание за минутка. Не далечъ отъ пансиона се разливахъ сладкитѣ звуци на сжщата полка. която оркестра въ надвечернето бѣше свирилъ и при която Алекса плѣни сърцето на Петкова. — Азъ пъкъ мислѣ, като се невинно поусмивахъ Алекса, че Вий имате прѣвезелчено поѣтие за менъ. Азъ не съмъ тѣй умствено развитъ, както обичате да вѣрвате, нито пъкъ Вий сте невѣжъ, както се изразихте, защото прѣдполагамъ, че познавамъ Вашата логика и Вашитѣ познания.

— Въ такъвъ случай пъкъ, какъ да си обяснѣмъ моята несъстоятелностъ при разискванието на серпозни въпроси, на въпроса даже отъ моята специалностъ?

— Но това не доказва, че Вий сте невѣжъ. Ето какво е. Вий имате много познания, доста логично сждите, но желателно би било да вниквате по-дълбоко въ въпроситѣ. Ако Ви попитамъ, напиримѣръ, коя е причината на раздиранието на тази хартия, която държишъ въ ръцѣтъ си, Вий ще ми отговорите, нѣма съмнѣние,

че причината съмъ азъ, понеже азъ ѣмъ раздрахъ, нали? Ала въ сжщностъ това не е тѣй, защото азъ не съмъ нищо друго освѣнъ слѣдствие на друго слѣдствие, а послѣдното отъ своя страна е слѣдствие на друго слѣдствие и тѣй причината се губи далечъ, далечъ въ тайнствениия миръ, недостѣпенъ за горня и претенциозенъ човѣкъ! — Или пъкъ, ако обичате, да вземемъ другъ примѣръ. Декартъ приема, че Богъ е абсолютно съвършенъ, защото е свободенъ. Гдѣ е противорѣчието?

— Нѣма противорѣчие.

— Напротивъ; защото, който казва абсолютна свобода, казва едновременно и случайно, немотивирано дѣяние. Отъ гдѣто слѣдва, че Богъ е несъвършенъ въ мѣдростѣта. А който е несъвършенъ, макаръ въ едно отношение, той не е и абсолютно съвършенъ. Ето гдѣ е противорѣчието.

— Вѣрно, вѣрно.

— Прочее, продължи Алекса, като си пстри съ кърпа испотеното чело, необходимо е дълбока умствена подготовка за разрѣшенieto на труднитѣ въпроси. Тайната се крие въ четението, а особено въ разсѣдението. Но Вий ще осжществите цѣлѣта си, защото виждамъ съ каква страсть сте се прѣдали на умственни занятия.

— При четението азъ лесно се съгласявамъ съ единъ авторъ и туй закъснява умственното ми развитие? — се отправи въпросително Петковъ къмъ Алекса.

— Вѣрвамъ. Напиримѣръ, ако четъ азъ, че движение не сжществува, защото пространството е безкрайно дълго и, слѣдователно, изминването му е невъзможно, и ако, отъ друга страна, не съмъ навикнала да съзирамъ далечнитѣ отношения на дѣйствителността, почти лесно ще се съгласѣмъ съ това мнение; по то ще рухне веднага при единъ серпозенъ споръ. Ето защо е прѣимущественно да се запознаемъ и съ софизмитѣ, които често пжти и въ живота, и въ науката, приемаме за неуборими истини.

— Ахъ, колко е изложена неопитната младежъ на тия софизми! — прибави Петковъ като въздхна горчиво. — Спомнямъ си азъ още какъ мнѣжлата година, за да докажъ, че мисълѣта е материална, си служяхъ съ този софизмъ: Всѣко явление, на което причинитѣ и слѣдствията сѣ материалини, материално; човѣшката мисълъ има материални причини и слѣдствия: слѣдователно самата мисълъ е материална. Спомнямъ си какъ въ гимназията, вмѣсто да ни обработвахъ сериозно сждението и разсѣдка, заставяхъ ни методически да зубрилъ истини или хипотези, които ний не разбпахме. Учахъ ни, че $X \cdot y = (X+y)(X-y)$; че равномерната скоростъ на единъ прѣдмѣтъ намираме, като раздѣлимъ дължината на пжтя съ врѣмето; че само единъ перпендикуляръ може да се прѣкара отъ една точка къмъ една права линия и прочее истини, които, повтарямъ, не разбпахме добръ, защото не успѣлпвахме принципитѣ на най съврѣмненната педагогия.

— Наистина неизлѣчимо зло; но мнѣжлото е безвъзвратно и поне за въ бжщѣе Вий самъ, съ благодарни усилия, направѣте това, което е възможно и кое-

то домашното възпитание и училището не сж могли да направѣтъ.

Марли

Янко Поповъ.

Женски секретъ.

То бѣше едно очарователно, рунасто и руссо малко дѣте, което съ сладката си усмивка прѣдизвикваше и даваше отъ онѣзи цѣлувки, които сж толкова горѣщи, приятни за майкитѣ.

Нѣ единъ день, безъ да го прѣдвиди нѣкой, страшии менингитисъ го грабнѣ отъ топлии майчини обятия. То бѣше на три години и за това родителитѣ му бѣхж неутѣшими за загубата.

За добра честь, майката доби друго дѣте, майчината длъжностъ ѣж застави вече да живѣе, а по кжсно и да го обикне съ нова обичъ сжщо тѣй горѣща, както по-първата, нѣ нѣкакъ си непълно, вслѣдствие на първата ѣ скърбъ, която никакъ не се изгубваше.

Бащата съ своитѣ си работи забравѣше скърбѣта си, нѣ майката, която по-вече оставаше сама, не можеше да се утѣши.

Второто дѣте растѣше и наближаваше възрастта на почившия си братъ, когато по туй врѣме баща му получи отъ Америка една скърбна новина, която не скри отъ Веселинка.

Една отъ омжженитѣ му сестри, която отколѣ се намираше съ съпруга си въ Новия Свѣтъ останѣ вдовица и беззащитна. Тя пишеше за самоубийство и, отчаянитѣ ѣ думи, приличахж на вѣчна раздѣла.

— Нека дойде, звика Веселина, ще ѣж утѣшаваме и ще ѣж обичаме. Велика и чувствителна душа! въ прѣданността на която злощастната жена щѣше да намѣри сладко утѣшение, ако не забравение на злощастнето.

Приготовленията за пристиганieto на злощастната сестра бѣхж отдалечили меланхолията отъ физиогномията ѣ и съпругътъ ѣ съ радостъ гледаше това неочаквано измѣнение на расположенията и чувствата на младата жена; опрѣдѣлената за сестрата стая Веселина украси съ всичко, каквото имаше потрѣбно и изящно, даже въ деня, по който тя щѣше да дойде, постла ѣж изобилно съ цвѣта.

Най-послѣ въ единъ опрѣдѣленъ день очакваната пжтница пристигнѣ а тѣкмо въ три часа злощастната сестра влизаше въ братовия си домъ подпърна на братовата си ржка.

Веселина побърза да ѣж посрѣщне съ голѣма радостъ, но образътъ на тѣзи чернооблѣчена жена бѣше толкова отвратителенъ и студенъ, щото Веселина не можа да ѣж отправи нито съчувствителна дума; тя си изгуби даже сладката усмивка, която, като произхождаше отъ сърдцето, по устнитѣ ѣ щѣше да служи като утѣшение за нейната скърбъ; даже тогава ѣж обзехж неволни и скърбни трѣпки.

Станѣ нужда да извадѣтъ отъ стаята цвѣтата, които бѣхж противни на отчаянието на новопристиг-

нжлата, която намѣрваше разноскитѣ, станѣли за посрѣщанieto ѣ много голѣми, както казваше.

— Навѣрно не ще можъ ви ги отвѣрнѣ, когато даже идвамъ, за да Ви притегнѣ.

Веселина не знаеше, какво да мисли и не намѣрваше, какво да отговори на тѣзи странни идеи, за които съпругътъ ѣ се опита да се засмѣе, когато сестра му плачеше.

Г-нъ Делату не обичаше никакъ сълзитѣ.

— Това гдѣто направихъ азъ заради тебе, каза на сестра си, щѣше да го направихъ и ти, ако бѣше на мѣстото ми. Нѣ ако искашъ да ми го отвѣрнешъ, обичай съпругата и дѣтето ми и помагай ми за да ги ошастливѣж.

— За зла честь тя отговори, че никакъ не имъ е симпатична.

Това бѣше вѣрно, защото вдовицата съ дългото и измѣршавелото си лице, съ кривогледнитѣ си очи, съ тѣзи устни, които не се отваряхж никакъ, освѣнъ за въздишки или за изказване само горчевина, сарказмъ, вдѣхваше наистина страхъ на дѣтето, а може би, не по-малко и на самата му майка. Кжщата, вмѣсто да се развесели отъ пристиганieto ѣ, станѣ на противъ по-меланхолична.

Госпожа Rodier се сърдѣше веднага, щомъ нѣкой не се съгласяваше съ неѣж. За отбѣгване неприятнитѣ сцени въ кжщата, се държеше отъ всички досадно мълчание и никога не ставаше разговоръ или разискване.

* *

Понеже вдовицата Rodier бѣше шестъ години по-голѣма отъ брата си, въ младешката имъ възраст тя се налагаше на своя братъ, на и сега още помежду имъ се спазваше слѣди отъ почетъ, ако не отъ подчиняване отъ страна на послѣдния.

Нѣ това не ѣ стигаше. Когато тя получи показната бѣше помислила да вземе въ ржцѣ управлението на дома, а даже и нагледанieto на младата булка, която слѣдъ като употреби отъ началото всичкитѣ срдства, за да покаже любовта си, най-послѣ се отчая.

Вдовицата бѣше отъ онѣзи жени, които желаѣтъ да се държѣтъ високо и не позволяватъ на другитѣ да иматъ, каквото тѣ нѣматъ.

Младостъта и хубостъта на булката ѣ бѣхж достатъчни, да ѣ вдѣхнѣтъ ревностъ, която любовта на брата ѣ къмъ съпругата си прѣобърнѣ въ завистъ и омраза. Като прѣдполагаше да изиграе въ новата кжща ролята на най-висшата домакиня, както го считаше за нужно, чакаше само случай, щото по-сигурно да сполучи цѣлѣта си.

Когато утежненията отъ вътрѣшнитѣ скърби бѣхж принудили Веселина да приеме отново свѣтскитѣ си обичаи, вдовицата Rodier се зарадва. Неусѣтно тя намѣри причина да се замѣсва по-живо въ кжщнитѣ работи.

Веселина се опита да ѣ покаже благодарността си за това заинтересуване, безъ обаче да се владѣе. вече отъ прѣдшната антипатия къмъ неѣж. Една ве-

черъ, когато Веселина по принуждение отъ съпруга си и отъ самата му сестра неволно придружи една своя приятелка въ театра, вдовицата, като се обърнѣ къмъ брата си, попита го: съпругата ти се весели, ти благодаренъ ли си отъ това?

— Вървай Бога, да, отговори той, като показваше съ това своето довѣрѣе къмъ жена си, защо не?

— Да не би да имашъ ти нѣкой секретъ отъ неѣ? Чуденъ въпросъ! Веселина и азъ не сме скрили никога нѣщо по мѣжду си

Сестра му, като се усмихнѣ злобно, каза: заклѣвашъ ли се и за двамата?

На утвърдителния отговоръ на брата си:

— Нѣма да имашъ право, продължи тя. Г-нъ Делагу станѣ ядосанъ. Не се съмнѣваше за жена си, нѣ не считаше и сестра си, за лопѣва. Какво тя искаше да каже? Той пожела да му раскаже, нѣ вдовицата дълго врѣме отказа да му отговори.

— Съпругата ти не е достойна да та излѣже, казваше; желяѣ само да обърнѣ вниманието ти върху нѣкои малки пѣща, които могатъ и да ѣж компроматиратъ. Нищо не е, продължи, като отговаряше на принудителнитѣ запитания отъ страна на брата си. Попитай само жена си да ти покаже, какво крие въ малкото си санджче, което е надъ долапа.

— Нѣ това е споменъ отъ майка ѣ и се намира винаги отворено тамъ гдѣто казвашъ.

— Да, нѣ има двойно дѣно и единъ секретъ.

— Сестро, каза младия съпругъ, блѣденъ и трѣперящъ, внимавай въ това, което казвашъ.

— Нѣ ти поиска да го научишъ и най-послѣ азъ за твоя интересъ ти говориѣ. Видѣхъ . . .

— Какво? какво видѣ?

— Една книга: или писмо, или картичка, която тя извади отъ скритото мѣсто и ѣж цѣлуиѣ съ голѣма страсть.

Г-нъ Делагу прѣблѣдниѣ веднага. Расказътъ, като че обясняваше нѣкакви скѣрби на жена му, неочакваното ѣ желание за развеселение, което отбѣгваше другъ пътъ. При всичко това той каза тихо:

— Марио, ти ми стори голѣмо зло. Остави ме само и испитай добрѣ съвѣстѣта си прѣди да си лѣгнемъ.

А вдовицата се оттегли въ стаята си удовлетворена и злобно засмѣна.

* * *

Веселина като се възвѣрнѣ отъ прѣдставлението намѣри мѣжа си въ стаята ѣ правъ, прѣдъ санджчето.

— Какво търпишъ тукъ приятелю мой? попита смутена.

Г-нъ Делагу, сваренъ ненадѣйно тамъ, не можа да намѣри и на врѣме да приготви сгоденъ отговоръ, та грубо каза:

(Слѣдва.)

Книги и списание,

получавани въ дирекцията ни.

Рокругъ свѣта, журналъ путешествій и приключеній на сушѣ и на морѣ, год. XIV, № 6.

Новъ, иллюстрированный двухнедельный вѣстникъ, современной жизни, политики, литературы науки, искусства и прикладныхъ знаний, год. X: V, № 16, 17.

Новъ мозайка, журналъ прикладныхъ знаний смѣсь. № 16, 17.

Литературные семейные для семейнаго чтения № 9

Учительски вѣстникъ, год. V брой 19, 20 и 21.

Le Foyer Domestique, journal pour la Famille, paraissant tous les Samedis, XI annѣe, № 40.

La Femme, journal paraissant le 1er et le 15 de chaque mois № 17 — 20-е annѣe.

Изложение за състоянието на Севлиевското окръжие прѣзъ 1897/98 год.

Звѣздича, мѣсечно иллюстрировано списание, год. VII кн. VII

Вѣра и разумъ, мѣсечно списание за вѣра, наука и нравственность, год. IV кн. VII, VIII.

Българска сбирка, списание за книжнина и обществени знание, год. V кн. VII.

Изложение за състоянието на Видинското окръжие прѣзъ 1897/8 г.

Юридически прилѣзъ, год. VI, кн. XIV.

Медицински сборникъ, списание на българскитѣ лѣкари, год. IV брой 9.

Ловецъ, органъ на ловчийскитѣ дружества въ България год. IV брой 8, 9.

Изложение за състояние на Вратчанското окръжие прѣзъ 1897/98 год.

Зора, педагогическо литературенъ и общ. вѣстникъ, год. I бр.

Българска Илюстрована сбирка, двулѣсна иллюстрация год. I, кн. II — III.

Ораю, органъ на бъл. землѣделческо дружество, год. V бр. 10 — 18.

Български Землѣделецъ, год. I, бр. 6.

Илюстрация Свѣтлина, год. 8, кн. VIII.

Младина, иллюстрировано списание за дѣца, год. VIII, кн. I

Християнски свѣтъ, мѣсечно иллюстрировано религиозно списание год. VII бр. 10.

ОБЯВЛЕНИЕ.

Открива се подписка

за VIII година на

ст. „МЛАДИНА“

Дѣтското иллюстрировано списание „МЛАДИНА“ ще излиза и прѣзъ настоящата 1898-99 учебна год. на 15-й всѣки мѣсець (освѣнъ юли и августъ) въ голѣмина отъ 24 страници заедно съ списанието всѣкой абонатъ ще получи безплатно:

1) Петъ цѣтти картинки съ книжкитѣ: 1-ва, 3-та, 5-та, 7-ма и 9-та.

2) Въ I книжка ще има прибавена една «училищна програма» изработена съ цѣтно мастило

3) Съ V книжка (по Нова година) ще получи едно «ученическо календарче» за 1899 г.

4) Въ края на годината (съ X кн.) ще получи една книжка за прочитъ (съ картинки).

Цѣната на «МЛАДИНА» остава пакъ два лева но прѣдплатена.

Адресъ: до г-но Прѣсѣдателя на Дружеството «ОТЕЦЪ ПАИСИЙ» въ гр. Казанлъкъ.

г. Казанлъкъ 1 Септемврий 1898 г.

Отъ Дружеството.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

Професионалното училище «Мария Луиза» при Варненското дружество «Саморазвитие», извѣстява на интересующитѣ, че записването на ученичките за учебната 1898/99 год. започва отъ 20 Августъ и ще трае до 30-й Септемврий.

Желающитѣ за подробности могатъ да се отнесжтъ до прѣдседателката на училищния Управителенъ Комитетъ.

Отъ Управителния Комитетъ.

Молба.

Молимъ ония отъ г. г. абонатитѣ ни които не сж се издължили още, да побързатъ и внесжтъ дълга си направо въ дирекцията ни или на пжтующия ни агентъ г. Юр. Маровъ, ако се намира въ

града имъ, а да не чакатъ да испратимъ распискитѣ имъ чрѣзъ Т. П. Станции.

Търсимъ още единъ агентъ.

Желающитѣ да заематъ горната длъжностъ, нека се отнесжтъ до дирекцията на «Ж. Свѣтъ», като при това увѣдомжтъ както условията съ които приематъ да бжджтъ агенти, така и занаятието си, съ което се е занимавали или се занимаватъ сега. Ако по настоящемъ сж агенти на нѣкое вѣстникъ или списание, трѣба да съобщжтъ на кое именно списание или вѣстникъ сж такива.

ЗЛАТЕНЪ МЕДАЛЪ отъ Парижско то изложение 1897 г.
ПРЕДИ ПОСЛЪ

ПОСТОЯННО МЛАДИ!

Водата Rider прѣмхва въ 48 часа малкитѣ набръчканости край очитѣ, както и ония на бузитѣ и брадата, които угрожаватъ женитѣ въ 40 год. та дава вѣчна младостъ. Пратѣте 3.50 и до М. Claudef, direct, rue St. Pantaléon 3, Toulouse. (France)
Малки съкленници за опитъ 0.90 лв.

ИЗВЪНРЕДЕНЪ СЛУЧАЙ.

Въ дирекцията ни сж останжли около 200 екземпляра отъ всѣко годишно течение на «ЖЕНСКИЙ СВѢТЪ» и «ДОМАКИНЯТА». Дирекцията ни въ желание да улесни въ купуването имъ и ония отъ читающата публика, които не до тамъ располагатъ материялно, опрѣдѣли имъ слѣдующитѣ цѣни:

1 кое да е год. течение на «Ж. вѣтъ» съ «Домакия» вмѣсто 7 л. само 3¹/₂ л.

5 год. течения на «Ж. Свѣтъ» съ «Домакия» вмѣсто 35 л. 15 л.

1 кое да е год. течение на «Ж. вѣтъ» или «Домакия» вмѣсто 4 л. 2 л.

5 год. течения на «Ж. Свѣтъ» или «Домакия» вмѣсто 20 л. 8 л.

Сжщо въ дирекцията ни се намиратъ за проданъ:

1-во) Нѣколко екземпляра отъ прочутата книга на Фенелона «Въспитание на момитѣ; цѣна 60 ст. вмѣсто 1.50 л.

2 ро) Още нѣколко екземпляра отъ «Алманаха на Женския Свѣтъ», книга съдържаща много статии, написани върху жената и женския въпросъ, разкази, много съвѣти полезни за всѣка домакия, майки и въобще жена. Страница 187; цѣна 50 ст. вмѣсто 2 лева

Поканваме, прочее, всичкитѣ ученолюбви Г-жи, Г-ци и Г-да да не пропуснатъ този извънреденъ случай, а да побързатъ да си обогатжтъ библиотекитѣ си съ тие томове, въ които се намира всичко, що се касае до женската дѣятелностъ въ дома като домакия и вѣнъ отъ него. «ЖЕНСКИЙ СВѢТЪ» е единичното по този видъ съчинение у насъ и неможете да направите по добъръ подаръкъ на нѣкоя Г-жа или Г-ца отъ да ѝ подарите «Ж. Свѣтъ», който е женското огледало.

Пощенски разноски наши

Който купи повече отъ 10 екземпляра прави му се отстъпка 10%.
Норѣчки, непридружени съ пари, не се изпълняватъ.

Годишенъ абонаментъ:

за абон. въ Т.-П. станция — на списанието . . .	л. 3.—
— на списанието съ притурката . . .	« 5.50
I за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	« 4.—
на списанието съ притурката . . .	« 7.—
III за странство — на списанието . . .	« 5.—
— на списанието съ притурката . . .	« 9.—

Всячко, що се отнася до списанието или притурката испраца се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския Свѣтъ» ул. Войнишна № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ.

Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и госп-жици, приематъ се.

Правото на записъ въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон